

Il-Komunità Melleħija tiċċelebra u tifraħ fil-festa tagħha

Christopher Bartolo

Kemm kienet tassew xewqa sabiħa u hsieb nobbli li missirijietna – il-komunitajiet ta' qabilna – għażlu l-parroċċa tagħna, kif ukoll il-knisja parrokkjali l-ġdida tkun iddedikata proprju lit-twelid tal-Vergni Marija – lil dik it-tarbija ċkejna mimlija grazzja li kellha tkun Omm il-Feddej!

Missirijietna stinkaw u hadmu kemm felhu sabiex, bħal kull belt u raħal iehor f'Malta u Ghawdex, ikollhom it-tempju fejn fih jiltaqqu sabiex jitolbu u jirringrazzjaw lil Alla tal-ġid kollu li jkunu rċivew minn ghandu matul iż-żmien. Kif jaf kulhadd, il-knisja parrokkjali nbriet biswit is-Santwarju għażiż tagħna ddedikat ukoll lill-Madonna. Il-knisja nbriet b'hafna dedikazzjoni, però mhux mingħajr tbatija u sagrafiċċi. Żgur li kienet ta' uġiħ ta' ras għall-kappillan Magri li kellu r-responsabbiltà tal-bini tagħha, kif ukoll ta' hafna nies, fosthom il-periti, il-bennejja kif ukoll irġiel, nisa u anke tfal li lkoll taw daqqa t'id sabiex wara sbatax-il sena din tlestiet. Ċertament, waqt il-bini, dawn iltaqqu ma' hafna diffikultajiet, fosthom ta' nuqqas ta' finazzi, affarijiet li ma kinux jistennewhom u stejjer ohra.

Kien tassew ġustifikat il-ferħ tal-poplu Mellieħi dakinhar li dan it-tempju maestuż tbierek u ġie inawgurat. In-nies tal-Mellieħa ta' dak iż-żmien kienu ilhom jistennew dik il-ġurnata speċjali għalihom għal hafna żmien. Il-jum tant mistenni kien il-5 ta' Settembru 1897 meta l-Isqof Pietru Pace kien ġie fil-parroċċa tagħna biex solennement ibierek il-knisja parrokkjali tagħna. Jingħad li għal din l-okkażjoni unika, il-poplu Mellieħi honoq mhux biss il-knisja iżda anke l-pjazza ta' quddiemha. Ninsab ċert li f'dik l-okkażjoni l-kappillan u s-sacerdoti flimkien ma' dawk preżenti raddew hajr lil Alla l-Imbierek ta' kull ma kien għamel magħhom matul il-proċess kollu tal-bini tal-istess knisja. Raddew hajr 'l Alla talli dak il-bini maestuż kien sar id-dar tiegħu fejn il-poplu kollu seta' jmur sabiex jiltaqa' miegħu fiċ-ċelebrazzjonijiet kollha li kienu jsiru. Kellhom post fejn setgħu jieħdu sehem fil-funzjonijiet li kienu

jsiru, fosthom il-quddiesa, jirċievu s-sagramenti u anke jagħtu l-ahhar tislma lill-għeżiż tagħhom meta l-Mulej isejhilhom fi hdanu ġewwa s-sema. Minn dik il-ġurnata 'l hawn, il-poplu kollu beda jahdem sabiex ikompli jsebbah dan it-tempju li għadna ngawduh sal-lum.

Proġett bħalma huwa l-bini ta' knisja jitlob l-involviment ta' hafna nies – nies b' determinazzjoni soda u b' responsabbiltà kbira. Naturalment din il-biċċa xogħol kienet toffri sfidi u sagrafiċċi kbar. L-antenati tagħna kienu jemmnu hafna fix-xogħol volontarju; għalhekk kont tara hafna nies jagħtu daqqa t'id fil-hin liberu tagħhom sabiex jaraw il-

Kwadru Titulari tal-Parroċċa tal-Mellieħa.

holma tagħhom issehh. Wiehed irid jirrikonoxxi l-hidma u d-direzzjoni tal-kappillan Dun Frangisk Marija Magri li, barra l-hidma pastorali, kellu r-responsabbiltà tal-bini tal-knisja. Dan il-kappillan żgur jibqa' rikonoxxut mill-komunità Melleħija li kien hu l-mohħ wara l-bini ta' din il-knisja tant sabiha u maestuza.

It-Titular tal-Melleħa

Kif diġà għedt, wara li tlesta l-bini tal-knisja, din giet imbiekka u ddedikata bit-titlu tat-twelid tal-Madonna. Din l-għażla ċertament saret mill-kappillan u s-saċerdoti kif ukoll mill-poplu tal-Melleħa. Għalhekk, wara li saret id-dedikazzjoni, mill-ewwel gie ordnat kwadru titulari sabiex jitpoġġa fuq l-artal iddedikat lit-twelid tal-Madonna. Qieghed nirreferi għall-kwadru li jidher faċċata tal-knisja wara l-artal maġġur. Kwadri bħal dawn issibhom f'kull knisja u dawn ikunu mpittrin minn artisti magħrufa fosthom Stefano Erardi, Mattia Preti, Francesco Zahra, Lazzaro Pisani u Giuseppe Cali. Dawn il-kwadri, wara li jkunu kkummissjonati mill-kappillani, jiġu mħallsa mill-poplu jew minn xi benefatturi. F'dawn il-kwadri hafna drabi naraw impittrin il-Patrni Qaddisin tal-bliet u rhula tagħna. Fihom naraw xi episodju mill-hajja tagħhom jew mill-hajja ta' Ġesù jew tal-Madonna b'rabta mal-qaddisin Patrni, bħal pereżempju l-martirju ta' dawk Martri.

Dan huwa s-Saċerdot Monsinjur Francesco Maria Magri, is-saċerdot li fi żmienu nbriet il-Knisja Parrokkjali tal-Melleħa.

Fil-każ tagħna l-Melleħin, il-kwadru titulari jurina żewġ grajjiet marbuta ma' xulxin u li t-tnejn sehew fit-8 ta' Settembru. Il-pittur ta' dan il-kwadru mill-isbah ried jurina proprju x-xewqa u d-dedikazzjoni li kellhom missirijietna. Giuseppe Cali ried jgħaqqad żewġ grajjiet importanti – it-twelid tal-Madonna u r-rebħa tal-Kavallieri fuq il-Misilmin – fi kwadru wiehed. Fil-parti ta' fuq tal-kwadru nsibu t-tliet figuri ta' Sant'Anna, il-figura helwa tal-Madonna ċkejna tarbija f'hoġorha u San Ġwakkin. Il-parti t'isfel tal-kwadru jissimbolizza r-rebħa tal-Maltin fuq it-Torok fil-grajja tal-Assedju l-Kbir.

Il-parti ta' fuq tinghaqqad mal-parti t'isfel billi naraw anġlu jagħti l-palma tar-rebħa lil wiehed mill-Kavallieri. Dan il-kwadru gie mpittr f'1898, sena wara t-tberik tal-knisja. Din is-sena, insibuha miktuba darbtejn f'dan il-kwadru. Wahda tinsab taht il-firma ta' Cali u l-oħra nsibuha fuq il-gebla li fuqha qieghed għarkupptejh il-Kavallier li qieghed jirċievi l-palma tar-rebħa. Fuq l-istess gebla fil-pittura hdejn is-sena 1898, insibu l-isem tal-benefattur ta' dan il-kwadru – Joannes Mifsud.

Nixtieq naghmel kument tal-aħhar fuq dan il-kwadru li ilu jsebbah il-knisja tagħna 'l fuq minn mitt sena. Minn meta kont għadni żgħir, kont kuljum immur mal-ġenituri tiegħi l-knisja għall-quddies u funzjonijiet oħra, u peress li hafna drabi konna noqogħdu fil-kursija (fil-parti tan-nofs tal-knisja), dan il-kwadru kont bilfors narah quddiem. Nghid il-verità, minn dejjem kien jaffaxxinani u kont napprova nifhem is-sinifikat tiegħu. Naturalment iktar ma bdejt nikber, iktar bdejt nifhem il-kwadru x'kien jirrapreżenta. Dawk il-figuri mpittra b'kuluri mirqumin li jfakkruna f'żewġ grajjiet importanti hafna għalina l-insara, bdew jizirghu go fija iżjed imhabba u ġibda lejn il-knisja tagħna. F'Mejju ta' din is-sena għalaqt 35 sena sagristan tal-knisja parrokkjali fejn jinsab dan il-kwadru.

Inkun il-knisja kuljum, u tista' tghid kuljum nara lil xi Malti jew turist fil-kor jiehu r-ritratti jew vidjow ta' dan il-kwadru li jpaxxi lil kull min jarah. Ikun hemm drabi fejn dawn jiġu jfittxuni sabiex nispejgħom x'jirrapreżenta l-kwadru u jien nispejgħom kif Giuseppe Cali rnexxiel jgħaqqad żewġ grajjiet importanti għalina l-Maltin fi kwadru wiehed.

Il-Festa tal-Melleħin

Jien semmejt dan l-artiklu "Il-Komunità Melleħija tiċċelebra u tiffraħ fil-festa tagħha". U hekk hu. Kull festa għandha ġġib u tnissel ferħ fost in-nies ta' madwar. Meta joqrob il-Milied, niġi mistieden nikteb artikli fuq temi marbuta mal-Milied. Dawn l-artikli ġeneralment ikunu

ppubblikati fis-supplimenti tal-Milied mal-gazzetti lokali fil-Hadd ta' qabel il-Milied. Qieghed insemmi l-Milied ghaliex f'dawn l-artikli li semmejt, hafna drabi ktibt li San Franġisk t'Assisi kien isejjah il-Milied bhala "il-festa tal-festi" ghaliex din il-festa dejjem tnissel ferh u paċi fost il-bnedmin. Dan il-hsieb li kien jagħmel San Franġisk fuq it-twelid ta' Ġesù Bambin, jghodd bl-istess mod għat-twelid tal-Madonna - Marija Bambina, ghaliex ahna lkoll nghidu li "It-Twelid tiegħek, Verġni Marija, ferrah lid-dinja" Ahna bhala komunità Melleħija – il-poplu Mellieħi kollu - għandna x-xorti li nduqu minn dan il-ferh li ġab it-twelid tal-Verġni Marija ghaliex proprju l-parroċċa tagħna hija ddedikata lit-twelid tal-Bambina u allura nkunu qegħdin niċċelebrav din il-ġrajja b'mod festiv.

Għalina l-Melleħin din il-festa hija meqjusa bhala 'l-festa tal-festi' ghaliex f'din il-ġurnata l-komunità kollha tingħaqad flimkien sabiex il-ferh li ġab it-twelid tal-Bambina, taqsmu flimkien f'turija ta' għaqda u mhabba.

Għeluq b'apprezzament

Hija haġa xierqa li rrodd hajr lill-President u l-Kumitat tal-Banda "Imperial" li għal sena ohra reġġu stednuni sabiex nikteb dan l-artiklu. Nirringrazzjahom tar-rispett u l-ghajnuna li dejjem sibt matul dawn il-35 sena li ilni sagristan. Irrid niżzi hajr lil hafna nies li tant jahdmu għas-suċċess tal-festa tagħna. Din is-sena hija sena ddedikata lill-volontarjat. Il-volontarjat jiġbor fih hafna xogħol, pjanijiet, saġrificċju u hafna impenn. Hafna nies jagħmlu xogħol differenti b'mod volontarju, però l-iskop ikun wiehed – dak li jgħinu u jferrhu lil haddiehor.

L-awgurju tiegħi huwa li s-sena 2011 tkompli tagħmlilna kuraġġ sabiex inkomplu nsibu nies iddedikati li jkunu lesti jgħinu b'mod volontarju f'kull qasam għall-ġid tal-ohrajn. Jalla nibqgħu ngħozzu dak li ksibna matul iż-żminijiet sabiex raħal twelidna, il-Mellieħa, jibqa' dejjem miexi 'l quddiem. B'hekk nuru li ahna nixtiequ li r-raħal tagħna jagħmel suċċess u li jibqa' f'qalbna sa l-ahhar nifs ta' hajjitna.

Il-Qasrija

in 2 Cross Street Mellieħa, specialises in flower arrangements for weddings, funeral flowers, Holy Communion and other occasions.

Consultation on the type of flowers and budgeting advice are all part of this personalised service. Wedding packages include all the floral arrangements for home, church and reception venue.

Deliveries are made to the home of the bride which means the couple will have one less thing to worry about.

Tel/Fax:
21 520549

CLIFFORD Motoring School & Motorcycle Towing

Mob: 9947 8908 • 9945 2994

WE TEACH ON MANUAL CARS
MALE & FEMALE QUALIFIED INSTRUCTORS
VERY PATIENT AND PROFESSIONAL
DOOR TO DOOR PICK UP/DROP DOWN SERVICE
HIGH PASS RATE
NO HIDDEN CHARGES
LESSONS ON INDIVIDUAL BASIS

WE DO PRACTICAL
TESTS IN MALTA & GOZO